

Planlegger du å starte egen bedrift, eller har du kanskje akkurat kommet i gang? I startfasen er det nok av baller å sjonglere og flere ting å tenke på. I denne hektiske perioden kan det bli litt mye å skille det viktige fra det mindre viktige og uviktige. I tillegg kan det være flere tilbud man får fremlagt som man må ta standpunkt til fortløpende. Nedenfor følger noen tips og råd til deg i oppstartfasen.

ANSVAR

Som næringsdrivende kan du og/eller selskapet ditt bli holdt erstatningsrettslig ansvarlig for tap. Er selskapet ditt organisert som et aksjeselskap (AS) har du begrenset personlig ansvar. Hvis selskapet ditt er organisert som et enkeltpersonforetak (ENK) har du et ubegrenset personlig ansvar. Jo høyere økonomisk risiko foretaket tar, jo mer taler det for å heller velge organisasjonsformen AS.

Det skilles mellom et erstatningsansvar i kontrakt og et erstatningsansvar utenfor kontrakt.

Erstatningsansvar i kontrakt

Ansvar i kontrakt er et resultat av at avtalen ikke blir oppfylt. Se for deg at du kommer i ansvar overfor den andre kontraktsparten, for tap vedkommende lider fordi kontrakten ikke blir oppfylt på rett måte.

For erstatningsansvar i kontrakt vil vi anbefale følgende:

- ✚ Les kontraktens pkt. om ansvar og prøv å forstå hva ansvaret innebærer for ditt selskap
- ✚ Begrens selskapets ansvar mest mulig, f.eks. til kontraktssum, omsetning el.
- ✚ Påse at du ikke holdes ansvarlig for eventuelle følgeskader utover det som er naturlig

Erstatningsansvar utenfor kontrakt

Ansvar for skader og tap som følge av dine produkter og tjenester. Se for deg at du leverer en tjeneste som konsulent, og dine handlinger eller råd fører til at kunden din taper penger. Erstatningsansvar utenfor kontrakt dekkes normalt under en ansvarsforsikring.

FORSIKRING

For deg som næringsdrivende er det mange forsikringsmuligheter. Etter vår oppfatning må du ha følgende forsikringer:

- ✚ Ansvarsforsikring; sikrer deg hvis virksomheten din blir dømt til å betale erstatning. Forsikringsselskapene har mange typer ansvarsforsikringer. Etterspør forsikringen som passer til din virksomhet. Ta kontakt med Gjensidige for nærmere rådgivning.

- ✚ Yrkesskadeforsikring; er lovpålagt for alle arbeidsgivere, og skal sikre arbeidstakere dersom de får yrkesskader etter en arbeidsulykke

I tillegg bør du ha følgende forsikringer:

- ✚ Sykepengeforsikring; dekker sykepenger i arbeidsgiverperioden (16 første dager) ved sykdom. Kan fås hos NAV. Selvstendig næringsdrivende uten forsikring har ikke rett til sykepenger før 17. sykefraværsdag.
- ✚ Sykeavbruddsforsikring; dekker normalt bedriftens faste kostnader ved sykdom

For nærmere informasjon om forsikringene, se følgende lenker:

<https://www.gjensidige.no/naringsliv/kundefordeler/organisasjonavtaler/tekna>

<https://www.nav.no/no/Bedrift/>

SKATT

Som selvstendig næringsdrivende er det viktig at du setter deg inn i reglene om skatter og avgifter. Du finner masse informasjon på følgende lenke:

<https://www.altinn.no/starte-og-drive/skatt-og-avgift/>

Noe du ikke finner på lenken ovenfor er konsekvenser av å ikke betale forskuddsskatten din.

Det følger av skattebetalingsloven § 10-20 fjerde ledd at dersom du ikke betaler en termin til forfall «forfaller samtidig de etterfølgende terminer til betaling». Det vil i praksis si at dersom du ikke betaler forskuddsskatten tidnok, blir du nødt til å betale resterende terminer samtidig. Noe som vil være umulig eller svært tung økonomisk byrde for de fleste selvstendig næringsdrivende. Og det har for mange før deg ført til kroken på døren.

Dersom du er uenig i størrelsen, tar du kontakt med skatteetaten for å søke om endring. Men betal uansett forskuddsskatten før forfall.

Kort sagt; Unngå «alt på en gang»-smellen – betal i tide!

REGNSKAP OG REVISJON

Altinn gir deg svar på mange av de spørsmålene du måtte ha, blant annet når det gjelder revisjon. Nedenfor følger lenken til Altinn:

<https://www.altinn.no/starte-og-drive/regnskap-og-revisjon/>

Selskapsformen bestemmer om du må ha revisor. Mange som har drevet egen virksomhet lenge vil anbefale deg å skaffe deg regnskapsfører slik at du kan konsentrere deg om det du kan, skal produsere og leve av. Det kan fortsatt være et godt råd, men du har lov til å føre regnskapet selv.

I dag finnes det bra tilbud av bankportaler som gjør det enkelt for deg å holde orden på økonomien og samtidig gir deg bilag du trenger til

regnskapet (Både DNB og Danske Bank har slike).

Har du få oppdragsgivere, en oversiktlig pengestrøm og noe innsikt i regnskap kan du vurdere å føre regnskapet selv.

INNSALG

Mange som har registrert eget selskap og startet egen virksomhet opplever raskt at de også er blitt potensiell kunde for andre som tilbyr katalogannonser, markedsføring via nettportaler, regnskapstjenester eller -systemer, og også systemer for internkontroll, datasikkerhet m.v. Ofte kan selgere av slike tjenester være svært pågående.

Om du ikke driver spesiell virksomhet og vet sikkert at du trenger tjenestene du blir tilbudt er vårt råd at du raskt sier klart nei til tilbudene du får. Nøler du kan du oppleve å få en faktura med kort frist for oppgjør og trussel om inkasso.

Katalog og portaloppføringer er bortkastede penger og kontrollsystemer kan du vente med til noen etterspør slike, eller virksomheten din har vokst seg så stor at du selv ser at du har behovet.

PENSJON

Folketrygden alene vil gi deg vesentlig mindre å leve av som pensjonist, og som selvstendig næringsdrivende må du selv sørge for å sikre deg alderspensjon utover folketrygdens ytelser.

Innskuddspensjon kan tegnes med inntil 7 % av lønn/beregnet personinntekt for beløp mellom 1G og 12G og gir rett til skattefradrag for sparebeløpet.

Frist for innbetaling til pensjonsordningen er normalt 31. mars året etter inntektsåret.

Ved inntekter utover 7,1G kan IPS, individuell pensjonssparing være et tillegg.

Har du derimot inntekter under 7,1G er det ikke sikkert innskuddspensjon lønner seg for deg. Ta kontakt med Gjensidige for nærmere rådgivning.

Nærmer om pensjonsordninger finner du på disse lenkene:

<https://www.gjensidige.no/naringsliv/pensjon-og-investering/pensjon-for-selvstendig-naringsdrivende>

<https://www.dnb.no/bedrift/pensjon/pensjon-for-selvstendig-naeringsdrivende.html>

<https://www.storebrand.no/bedrift/bli-kunde/selvstendig-naringsdrivende>

<https://www.klp.no/bedrift/pensjon/innskuddspensjon-for-selvstendig-n-ringsdrivende>

<https://www.danica.no/nb-no/bedrift/Innskuddspensjon/Pages/selvstendig.aspx>